

Forskning om förmågor i geografi i den svenska skolan åk 7–9

Vid Lunds universitet finns det sedan 2011 en institution för utbildningsvetenskap som är placerad i Campus Helsingborg. År 2012/2103 anställdes ett antal doktorander på denna institution för att bedriva utbildningsvetenskaplig forskning. En av dessa tjänster har jag och den handlar om utbildningsvetenskaplig forskning med inriktning på geografiämnets didaktik.

Min forskning påbörjades i februari 2012 och syftar till att söka svar på hur geografilärare beskriver sitt arbete med att utveckla förmågor hos elever i geografi, samt hur kan detta relateras till ämnestraditioner, kunskapssyn och målsättningar hos lärarna. På det viset vill jag synliggöra geografilärarnas förhållande till förmågor i geografi samt orsaker till varför den ser ut på detta sätt. Ytterligare ett syfte är att i förlängningen koppla ihop min forskning med hur geografiundervisning kan förbereda ungdomar för att möta olika samhällen och miljöer i framtiden.

2012 startade ett transatlantiskt samarbete mellan USA, England och Finland med fokus på GeoCapabilities (Solem, Lambert and Tani 2013), som har som målsättning att undersöka och skapa ett samtal om olika länders syn på förmågor i geografi. Samtidigt arbetar National Geographic för ett genomslag av begreppet Geo-Literacy (Society 2013), som ett sätt att lyfta fram betydelsen av att behärska ämnet. Flertalet litteratur och studier lyfter även fram vikten av att elever kan utveckla förmågor och kunskap

i geografiämnet (Butt 2011, Lambert 2009, Lambert and Jones 2013, Morgan 2012).

Det är vidare intressant att koppla detta till den svenska skolan. Nyligen publicerades en artikel av Lena Molin och Ann Grubbström om en beskrivning av geografiundervisning i den svenska skolan i åk 4–6 (Molin and Grubbström 2013). De framhåller bland annat hur selektiva traditioner gör att undervisning i geografi kan vara oförändrad trots genomförande av nya kursplaner. Dessutom att innehållet i undervisningen präglad av följande:

”Further, we found that the content of geography taught in middle schools seems to be traditional, following the selective traditions. Knowledge of individual countries and regions is given priority over knowledge of connections between different places in order, for example, to understand the consequences of injustice and to work on issues related to sustainable development using an interdisciplinary, holistic, and plurastic approach.” (Molin and Grubbström 2013).

I höst presenteras förmodligen en större kvantitativ undersökning genomförd av Hans Olof Gottfridsson och Gabriel Bladh under hösten 2012 (Gottfridsson and Bladh 2012), som bland annat handlar om ämnes-syn hos geografilärare i grundskolan.

Ovanstående studier och artiklar är mycket intressanta för min forskning om förmågor i geografi. För att elever idag ska kunna utveckla förmågor om att kunna han-

tera framtida samhällen och miljöer, samt ha kännedom om samspelet mellan naturen och människan är det av yttersta vikt att lärarna har goda kunskaper i geografi och geografididaktik. Om lärarna utvecklar sin undervisning och eleverna ökar sina kunskaper och utvecklar sina förmågor i geografi kommer även chanserna till en hållbar utveckling öka.

Min forskning är kvalitativ och genomförs med observationer, kommentarer av inspelade lektioner och intervjuer. Metodupplägget är inspirerat av Mikael Alexandersson sätt att studera i klassrum i sin avhandling *Metod och medvetande* (Alexandersson 1994). Tanken är att intervjua och observera åtta geografilärare som arbetar med åk 7–9. Observationernas syfte är att fungera som reflektionsunderlag och empiri till kommentarer och intervjuer. Efter inspelad lektion tittar läraren på lektionen och kommenterar fritt det som sker. Jag kommer sedan återkomma för att göra en större intervju med läraren.

Jag eftersöker behöriga geografilärare som undervisar i åk 7–9 till min forskning. Ett deltagande i min forskning tror jag kan vara mycket givande för lärarna, framför allt för att utveckla och reflektera över sin undervisning. Samtidigt som deltagande lärare och ansvariga på skolan bidrar till att forskning i geografididaktik kan genomföras. I dagsläget är forskning i geografididaktik ordentligt eftersatt och det behövs forskning i ett sådant viktigt ämne. I längden kan min forskning påverka och få många geografilärare och skolutvecklare att utveckla geografiundervisningen.

Om du är behörig geografilärare, undervisar i åk 7–9 samt intresserad av att delta i min forskning kontakta mig på:

Mail: david.orbring@gmail.com

Mobil: 0736510394

Referenser

- Alexandersson, M. 1994. *Metod och medvetande / Mikael Alexandersson*. Göteborg : Acta Universitatis Gothoburgensis, 1994; (Göteborg : Vasastadens bokbinderi).
- Butt, G. 2011. *Geography, education and the future*. London: Continuum.
- Gottfridsson, H. O. & G. Bladh (2012) Hur ser geografiundervisningen i den svenska skolan ut idag? *Geografiska Notiser*, 4.
- Lambert, D. 2009. *Geography in education: Lost in the post? – An inaugural professorial lecture by David Lambert*. Institute of Education, University of London.
- Lambert, D. & M. Jones. 2013. *Debates in geography education*. Milton Park, Abingdon, Oxon ; New York: Routledge.
- Molin, L. & A. Grubbström (2013) Are teachers and students ready for the new middle school geography syllabus in Sweden? Traditions in geography teaching, current teacher practices, and student achievement. *Norwegian Journal of Geography*, 67, 142–147.
- Morgan, J. 2012. *Teaching secondary geography as if the planet matters*. Abingdon, Oxon: Routledge.
- Society, N. G. (2013) Geo-Literacy.
- Solem, M., D. Lambert & S. Tani. 2013. Geo-Capabilities: A Transatlantic Approach to Researching and Improving Teacher Preparation and Leadership in Geography.

*David Örbring, Doktorand i utbildningsvetenskap med inriktning på geografifämnet
didaktik, Utbildningsvetenskapliga institutionen vid Lund universitet, Campus Helsingborg.
E-post: david.orbring@gmail.com, Mobil: 0736510394*